

אבי בלה בלי פרמיה כלל רק אחיזת הרמרי על אחזתו כל הכל אחד ששקט ודברי נכדים חזיק ב' :

ותנה

לוי ויהודה טענו תאחד שהמה בוחרי צוודאי לרדרי הכל ואידך ספק תחילין אכלבר א' היו בנותר וודאי דהא אפי' אם התפרערי' סמי תחילין ת' ת' תודי הם שלא היו דק תחילתם ולא התפרי' ולא בנותר' דהא אידך צעל דבר לא סמי' להם כלל אדרבה אחד שלא יתן פתו דק, לבשל הוזה א"כ דתי קטת לספק ויבס דהא הצוודאי יש להם חלק וודאי תשא"כ התפרערי' ועד טעמ הנומרי' שפרערי' אינם תחילין כלל הואיל שמשקן אבי הכלה לא השיב להם ואדרבה אחד שלא ליתן בתו בג"ל א"כ אע"כ כל תי שאותו לחציו לך יש בן בלה יש בת להתחיל פתו והוא אינו דוכה כלל שנוודאי לא נקרא תחילין והתפרערי' כוונתם לטען תכח תשא' הראש והבא בש"פ סי' קפ"ה בהג"ה סעי' ו' וז"ל ראובן ה' לו בית לתכור ובא שמשן וסרסר לתכור ללוי ואמר ראובן שלי שונאו ואין רוצה לתכור ללוי ואח"כ תכר ללוי פ"י אחד או חייב ליתן לשמשן סרסרות' ושדכן יש לו דין סרסור וא"כ חייב ליתן להתפרערי' התחילתם והנומרים לשיבם הם היינו טעמא הואיל והי' רמאות ברבד כתבואר בתא' והובא ג"כ ב"י וז"ל ה' רמאות בדבר תשעת היכא דליבא דתאות ברבד אינו מחויב ליתן להם כלום כתו בכ"ד שפרערי' באו אכל שמשן אבי הכלה ידוע לכל שלא ה' דעתו דק לבשל תודע ג"כ תעשה בכל יום שאין אדם רוצה לתכור סחורה בשמות ואח"כ תכר אפי' בשמות :

עוד טענו הנומרי' הג"ל שאף אם התפרערי' הם

תחילתם בנותר' הלא התנהג בנדרית אשכנו שמתחיל אין לו אלא שלישי ואף שיש תקנות בפולין שמתחיל יש לו חצי שרכות אנו בני ארנים אחת ראוי לילך אחד תרניתנו פ"פ הגאונים ראשוני' בפרט שבתנית סולין יש כתה וכתה קהלות שחלקי' ששדכנות, לשלשם חלקי' תחילין ומתפרי' ונותר ותפרערי' הג"ל לא היו אחת פ"י א"כ אף שפרערי' ה' תחילין תכר דחתן לא שייך ליתן להם אלא חצי שלישי הואיל כאן בקהלותינו אין תיקון אלא דין תורם והנומרי' סלל הכיא ראוי' ששכ"פ אפי' לתחילין בתור תשני ברדי אין ראוי ליתן לו אפי' שלישי וזה ראיתם דאית' בתם' פועה סוף פרק א' תקשה הבח' כתוב א' אומר ויקח תשה את פנתות יוסף פתו וכתוב א' אומר ארעמיו יוסף אשר העלו בני ישראל תארזתכריסכדו בשכס וקא' הבח' כל השושה דבר ולא גמרו ובא אחד ונתנו תשלם עליו כאלו עשאו וסאו יש לדרוק סלל באחת תסה הפלה פנתות יוסף תארזת תכרים לתרבר א"כ הג"ל ואת פנתות יוסף אשר העלו בני ישראל

תתדבר ולתה קאמר אשר תעלו תתכריס וכתה נלקח נתי התחלה תתשה אפי' תי שאינו בתר את הדבר אפי' תתחיל לא הוי אלא שקנת שדך יש לו כתו גא' גבי תשה חכם לב יקח תנות וכן ה' בכ"ד : פ"כ אין להתפרערי' שום שייכות בשדכנות דק דבר תועע חלק תחישית או ששית אף אם היו תחילין ואין לחלק דתתם גבי תשה איירי בתנות וכתו איירי לפתן תתקן : א"כ האידך קאמר הבח' ללמוד כל השושה דבר ולא בתרה ובא אחד ונתנה כ' קשה לתה קאמר הבח' דבר ולא קא' כל השושה תנוה ולא בתרה להתנהג ובא אחד ונתנו אלא תשמש אפי' על דא שאינו תנות קא' הבח' וסוד שאין טעם כלל לחלק בין דבר תנהג או לא ובין בתנות' תייל דארא' להודיעני דעתו הכנה בדון זה שתא או אם יש שם שום תיקון בעסק זה יורשני ג"כ כי מתיחסם אנו שתי' וללמוד אנו כריכס עב"ל השאל :

תשובה

דקדק שלום ביחילי וירחיב ה' את גבולו בתלחילי ויחזירי סתקאבים לקולו' כבוד אחד כולם ה"ה כ' :

גיה קבלתי זה שנוסת את' ואשר הבחתי ידי אחור וקדם לא קדתי להשיב ת' טרם גדולה כל והנה לפ"פ שחתי אאלחו לעד פני ולרשתי אין הדבר כדך פני' כי תלי' בתנהג הודינות ואני כאשר ראיתי התנהג בסיד תולדותי בק"ק פראג ליתן להתחיל חלק שלישי כן נהגתי תיחס שהייתי מה בתורנים זו ואם ה' תחילין דק אכל כד א' יש לו תחילי' היינו החלק שישית ואף דתשמש תתשא' הראש שהביא ג"כ תכ"ת בסדסור אף דבר א' תרונה אם אינו עתה פ"י אין להתחיל כלום אם אין רמאות בדבר דק שמתחיל לא ה' יכול לנחור הדבר להשאותם בהתקן ונתה פ"י אחד בשביל זה ג"ל לחלק בשנין המתחיל כאשר כבר פסקתי בתם פתתי' דהיינו אף דמתחיל לא ה' יכול לבתור הדבר ונתה פ"י אחרי' ת' ת' אותו המתחיל ה' מתפרי' לשדוך הג"ל שפ"י המתחיל כתנלה סדבר ונאו שרכני' אחרים או אותו דר שה' תרונה להשדוך תתמיד אחרי' אשר דכריהם ששתין יותר להכר החרה קן על ידו סק פ"פ ששבתתא וזה הכלל באופן שמשכר לותר אלולי שס' זה המתחיל שמתערר לזם לא ה' פולס על דעת אחרי' לרבר שדוך סלו וא"כ הוא וודאי תחייב ליתן לסתחיל כפי התנהג תשא"כ אם סדרכני' הנומרי' נתקשרו לאותו שדוך תשנתם בלי שום התערבות המתחיל והם שדרכי' באחת לפי דעתם שהן סנס הראשני' המתכיאס א"כ המתחיל לא עשם שום סעלס פניכה אכל הדבר סהיא

התעורר שאלו סתם לבנות ואחריו חזר שאלו
הי התחיל התעורר לבדו חזר שאלו הי עולם
אפשר על דעת חזק אחר ודעתו הי לבנות רק
תחת ה' היתם שאלו לבדו ודאי הי הוא סתם
שאלו דלולי הוא שאלו התעורר לא נבנה כלל בעת
שהוא לבדו נקרא על שם דודי וחז"ל שאלו ראו
לקחת שם תחילה על הבורח תחילי תחת
על שמו הם שאלו שאלו וחס שאלו הי עלה תעולם
על דעתו לעשות תש"כ גבי תש"ה דהי ודאי עלה
על דעת ישראל נתי עכ"ל ליקח תש"ס עתה יוסף
שאלו דיוסל לקי השבועה אם לא דקדמו תש"ס
ואח"כ גתרו ישראל סברא טבה לקרא גם סתם
על הבורח הוה דקדמו הי לא דקדמו אחר הי
תחשבו נתי להיות תחילי ה"ה כ"ד בדין התחיל
בשבת נתי החילוק זה א"ש כמו שכתבתי לפי הי
איתו התחיל הי התחיל לבדו ודי לא התחיל
אפשר דלא הי הבורח אס"ק ארשתי ודאי ראו לו
שכר התחיל עכ"ל:

סתיק שאלו שפ"ד איתו תרנס פ"י חלולי שאלו
פערנ' האחר' הי בשתקם סתם והערכי האחר'
הי באים תענסם ולא ידעם שום דבר. תסתתיל
כלל א"כ לא ידעתי שום פעם ליתן לו דבר ודודי
הראשני לא יקמו ליתן שכירות-בחנם הי לא פעל שום
דבר בעולם ודאי הי הי שפ"ד תרנס לבדו
התחיל רק תחיל' הי שאלו הלך התחיל לבדו
סדר הן באונם הן ברטן הי שור תקום לומר דדאי
לו ליתן איתם דבר תשום דאפשר הי לא הי כנס
דברי התחיל באוני שפ"ד שהתרנס לבדו זה לא
הי הבורח לבד ימליך לבדו אחר תש"כ הי
תיאן בדבר פד התחיל בלי תחילי א"כ לא פעל
שום דבר. וכוס תישב נתי דדאי שכתב תע"ל
שאלו ראו להתחיל כלום הי לא גתר הדבר תש"ס
וסתם כל השנה דבר ולא גתרה ובא אחר עתה
תעלה על הבורח כאילו שאלו וילפי תקרא ואת
עכמות יוסף אחר סתם בני ישראל תתכנס אף
דבאות תש"ה העלה ולפי תה שכתבתי א"ש דבאל"ה
ק"ק דישם כתה תכרש' נד הש"ס הג"ל דאית' בתרנס
ולקום תחילי וילקום שחול תחילי שיד חנכה הבית
לדוד וכי דוד בנאו והלא שלמה בנאו אלא א' הקב"ה
האיל ותשבת לבנותיו אפ"ס שלמה בן בנאו לשמן
אני כתבו לו והלא תכינו שורר הי התחיל לבנות
פיסוד כמו דאית' שם בשמן האתה תכנה שאלה
חוסדו לא אית תכנה לו גם גת' בשפה שכתה דוד
שיתן לו ואין לך סתם גתה תחילי כמו חיסוד לבית
ולא גתרו אף דהי באונם פ"פ הדיבור הלא גבי תש"ה
נתי הי באונם שאלו לו לקבור עכמות יוסף בשכס
האיל שאלו נכנס לא"י פ"פ הדיבור א"כ איתו אחר
קרא סק"ה וב"ש הבין בה"ת על שם דוד ובני תש"ה
על שם ישראל אלא הוא הדבר אשר דברנו בשלמה
גבי עכמות יוסף שהי תש"ה מוטל על כל ישראל כי
השכס השכס איתם ודי לאו דקדמו תש"ה חנה בתמה
ו הי ישראל ודאי נתי תחילי שכתבתי נתי
דמדין סתם באית ודי לא דעסקי ב' תש"ה. ישראל
לא הי תעסקי ב' ופי דש' הדין הניחו ישראל
לתש"ה וכו' כי לא חשו לשבועה ואם לא נתעסקי ב'
תש"ה לא הי הם תעסקי עכ"ל רק דאיתו הניחו
לו כבוד גדולי יותר תעסקי א"כ האיל דעכ"ל בלא
התחיל דתש"ה הי תחילי איתו תש"ה בודאי פ"י
אחרים תש"ס השבועה ליקח עתהם עכמות יוסף באונם
זה דודא איתו הי לא גתר התחיל ונתר אחר נקרא
על שם הבורח כיון דדי לא שקדס התחיל הי
הבורח נתי תחילי תש"כ בבין בה"ת דלא נקדס
ותן קב"ה לבין ודי לא דהתעורר דוד לבנות כמו
שאלו ואי יושב בבית אחר וארון ה' באהל וכו' אפשר
לא הי התעורר תלך אחר לוח ויתן רב כמו שאלו

ישיב שאלו
הי
התורש
רבות
וילקום
נדר ש"ס
שורר

ואגב

ישיבתי תה שיש להקשות בסוגי' זו שאלו
דשאלו בו עכ"ל תעסקי שמו חסני
השבועה שח' מוטל עליהם רק הניחו לתש"ה להתעסק
תכני שאלה הניחו לו כבוד גדולי' כ' א"כ תה התפאר
לתש"ה חס' לביקח תכנות שכל ישראל הי עוסקי' בבית
והוא נתעסק בתכונה הלא טעמא רבא אית' ב' תשום לרדק
דכבודו יותר גדולי' תן הקטני' ודי לאו האי טעמא בסוגי'
הי אפשר לישראל נתי דאי עוסקי' בתכונה יותר וכן
דכוס גדול ד"ל דבגת' אי שור על בני יוסף אי לאו
אעסקי ב' ישראל בני יוסף לא הי תעסקי' ב' כ'
ותש"ה פ"י הניחו כבוד בתרוב' יותר תעשתי' ופי'
רש' דהא איתו בני יוסף. ואח"כ אי והן איתו הניחו
כבוד גדולי' יותר תעשתי' ופי' פ"י דשאלו איתו
זה בשור תש"ה קי' איתו שיתעסק ב' תש"ה לבדו
כבוד יותר גדולי':

וצל

איתו תשני תחילה על קשי' תשני ואח"כ
על קשי' הראשונה אלא כ"ל דודא תישב
בידך חנכה דק' להתיירכן הא דהתפאר לתש"ה חס'
לב יקח תש"ה הלא הא דלא תעסקי' ב' ישראל
תשום דאיתו הניחו כבוד גדולי' לכך הקדל תחילה
השג' הניחו כבוד בתרוב' לומר דעכ"ל דאסקי
נתי אדעת' סברא זו דהניחו כבוד בתרוב' כמו
דאסקי אדעת' דבני יוסף וא"כ נד תש"ה לבדו י'
סברא פדו שיתעסקי ב' ישראל תשום דכבוד בתרוב' שיש
יותר והם תש"ה סברא זו יותר שיתעסק תש"ה לבדו לרדק
תשום התעלה של גדולי' אף דיש סברא אחרת נדו בסוגי'
והא תעלה דכבוד פס הדרת תלך וסברת שיהי
שקל' והי סברתם בידם לכבוד באית סברא כמו
אדא

ישיב
תה שיש
דאיתו
בסוגי'
דאיתו

ישיב
תה שיש

שאלה

שורא דייני וא"כ ישראל שנחדו בצנרא וו נתעלה
של גרולי' דיתעסק תשה לבדו כרי שיכולין ליקח רכוש
גדול דזה ניח' להו: ^{תפ"ד תתקכ"ח}

משא"כ תשה התעסק בו לבדו לנחרי ותפס
סנרא וו רכבודו יותר בגרולי' תשום ^{תפ"ד תתקכ"ח}

דלא הי' נוטה אל רכוש וניח' לי' יותר להתעסק
בתנות א"כ א"ש ח"ס לב יקח תנות: ושאר דברי'
התלו' בתנהב אין תן הכורך להודיע באשר ראה
ראיתי שדרש ושאל אחר זה לק"ק פ"פ וכפי התנהב
שם כרוך אחרי' כל תדינות אשכנו כ"ד יעקב הק' כהן
תפראג חו' פה ק"ק קאנלעפ: ^{תפ"ד תתקכ"ח}